

Illes
Balears

UNIÓ SINDICAL OBRERA
DE LES ILLES BALEARS

comissions obreres
de les Illes Balears

INTER-SINDICAL

A BALEARS
PODEM.

MÉS
PER MALLORCA

28 D'ABRIL DE 2017

DIA INTERNACIONAL DE LA SALUT I LA SEURETAT EN EL TREBALL

“LA REFORMA LABORAL INCREMENTA LA SINISTRALITAT”

La precarietat en el treball posa en perill la salut i la seguretat de totes les persones treballadores

En l'Europa dels últims anys, després de la crisi econòmica, assistim a un panorama de retallades i pèrdues de drets que, unit a fenòmens com l'avanç electoral de la ultradreta o el Brexit, constitueix un terreny abonat en el qual germinen amb èxit les proclames xenòfobes, racistes i masclistes que divideixen la classe treballadora segons la seva nacionalitat, creença, gènere, edat o orientació sexual.

Al nostre país, l'aplicació de les dues últimes Reformes Laborals ha imposat unes condicions de treball més desfavorables per al col·lectiu de treballadors i treballadores. Això no només és una injustícia sinó que quan la pèrdua de drets afecta la protecció de la salut i seguretat en el treball, es converteix en un risc per a la salut de totes i tots.

En l'àmbit laboral, la precarietat, instaurada per les reformes laborals, és la manera més habitual de discriminar. La precarietat s'ha convertit en el model principal d'inserció a l'ocupació i els col·lectius que s'han vist obligats a passar pel seu filtre són els que mantenen pitjors condicions i, per tant, els que tenen majors riscos de sofrir danys derivats del treball, siguin accidents de treball o malalties professionals.

La sinistralitat laboral a Espanya no ha deixat d'incrementar-se des de l'aprovació de la Reforma Laboral

Des de l'aprovació de la Reforma Laboral l'any 2012 es va trencar la tendència en la reducció generalitzada de la sinistralitat que es venia registrant des de l'any 2000. En la nostra Comunitat Autònoma, el nombre d'accidents laborals no ha deixat de créixer any rere any. En el període de febrer 2016 a gener 2017 s'han registrat un total de 18.376 accidents laborals, segons les dades del Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.

És fals el discurs oficial que associa l'increment del nombre d'accidents de treball a la recuperació de l'activitat econòmica i de l'ocupació, ja que també s'han produït increments significatius dels índexs d'incidència que expressen la sinistralitat relativa, independentment del volum de població emprada.

A Balears l'índex d'incidència de sinistralitat s'ha situat entre febrer de l'any passat i gener d'aquest any en 4.839 accidents laborals per cada 100.000 treballadors afiliats a la Seguretat Social. Així, des de l'any 2000,

la nostra comunitat és la que presenta l'índex d'incidència més elevat d'Espanya. Un índex que durant l'últim any ha registrat un augment del 6,5%.

Els danys a la salut derivats de l'activitat laboral s'han incrementat perquè han augmentat la precarietat i la intensitat del treball i per la feblesa del sistema preventiu espanyol.

Un altre dels factors que influeix en l'augment de sinistralitat és el tractament que es dona a les malalties professionals i a la vigilància de la salut. Tenim preocupació pel ridícul nombre de malalties professionals que es declaren, així com per la falta de recerca sobre les sospites d'algunes patologies que podrien ser considerades d'origen professional. A Balears, durant l'any 2016, es van declarar un total de 541 malalties professionals, de les quals el 56,5% van ser sense baixa. Per gènere, 225 corresponien a homes i 316 a dones. En la nostra comunitat es declara una malaltia professional per cada 747 treballadors. Mentrestant, a Navarra es declara una malaltia professional per cada 148 treballadors.

Una correcta aplicació de la Llei de Prevenció de Riscos Laborals en l'àmbit de la vigilància de la salut també evitaria algunes malalties professionals i serviria per prevenir bastants accidents.

L'increment de la precarietat té el seu origen en la debilitació de la negociació col·lectiva i en la pèrdua de drets

L'actual mercat de treball està determinat per diversos factors de precarietat. La temporalitat caracteritza a més del 90% dels nous contractes signats cada any. La durada dels mateixos és molt escassa, el 40% dura menys d'un mes. I els contractes a temps parcial ja suposen més d'un terç del total, sent la immensa majoria no voluntaris. L'alta rotació de contractes de tan curta durada impedeix garantir els drets d'informació i formació sobre els riscos i mesures preventives existents a l'empresa. D'altra banda, cada vegada és més freqüent i està més estesa la descentralització productiva entre les empreses espanyoles, la qual cosa provoca una externalització dels riscos laborals cap als autònoms i treballadors de PIMES i subcontractes. Però el més greu és que pràcticament tots aquests indicadors de precarietat empitjoren si ens centrem en els col·lectius més vulnerables, convertint-se la desigualtat en un dels factors que influeix més negativament en els danys per a la seva salut.

Les dones tenen major probabilitat de sofrir una malaltia laboral

Des de 2013 el nombre de comunicats de malaltia professional amb baixa en dones és superior en termes absoluts al dels homes malgrat ocupar un volum menor de població, i des que en 2012 repuntà la sinistralitat, els increments dels accidents de treball en dones són superiors que entre els homes. Les condicions de treball en els sectors i activitats més feminitzats han sofert amb més rigor els efectes de la crisi i de les polítiques d'ajust, la qual cosa, juntament amb la falta de polítiques eficaces d'igualtat de gènere i de conciliació en les empreses, contribueix al deteriorament de la salut de les treballadores.

Ser jove suposa tenir més risc de sofrir un accident laboral

Els índexs d'incidència d'accidents de treball amb baixa l'any 2015 entre els menors de 30 anys superen àmpliament la mitjana de les persones treballadores, sent la situació més greu en el tram entre 16 i 19 anys (44% de desviació). L'altíssima taxa de desocupació que sofreix el col·lectiu, i la precarització de les seves ocupacions, condemnen els nostres joves a unes condicions de treball que posen en risc la seva seguretat i salut.

La sinistralitat laboral mortal entre les persones majors és preocupant

És més fàcil perdre la vida per a la població laboral de més edat. A partir dels 55 anys els índexs d'incidència dels accidents de treball mortals es dupliquen a causa de la falta de polítiques preventives que garanteixin l'adaptació o el canvi del lloc de treball en funció de les seves característiques personals, així com d'una vigilància de la salut adequada, tal com exigeix la legislació.

L'economia submergida oculta els danys per a la salut de les persones migrants

La població migrant es veu abocada en molts casos a les activitats i sectors més precaritzats i, la qual cosa és encara pitjor, a l'economia submergida. La prevenció de riscos en els treballs "en negre" és inexistent i els danys ocasionats a la salut no es registren en aquestes situacions d'explotació.

Les persones amb discapacitat tenen majors riscos de sofrir assetjament en el treball

Les persones amb discapacitat sofreixen amb major freqüència setge laboral. Els drets que els assisteixen en relació a l'adaptació del lloc de treball són amb freqüència l'origen d'aquestes conductes, ocasionant en aquest col·lectiu tan vulnerable estrès laboral i el deteriorament de la seva salut.

Mesures per reduir els danys en la salut derivats del treball

En aquest context i en el marc del 28 d'abril, Dia Internacional de la Salut i la Seguretat en el Treball, ens reafirmem en la idea que per millorar la prevenció de riscos i reduir els danys a la salut produïts pel treball és necessari acabar amb les desigualtats, i per aconseguir aquest objectiu proposem:

1. Derogar les normes que han impedit que tots els col·lectius tinguin el mateix grau de protecció de la seva salut, en particular les reformes laborals que han estès la precarietat, instal·lat la por a perdre l'ocupació, individualitzat les relacions laborals, dificultat l'exercici efectiu de drets i aprofundit en la desigualtat.
2. Revertir la reforma del marc jurídic de les Mútues que va suposar una retallada en els drets de treballadores i treballadors i que només ha servit perquè aquestes envaïssin competències dels serveis públics, privatitzant la gestió d'activitats que haurien de ser exclusives de la Seguretat Social.
3. Intensificar les polítiques actives en matèria de prevenció, dotant amb els suficients mitjans econòmics i humans els organismes tècnics com l'Institut Nacional de Seguretat i Higiene en Treball o els instituts autonòmics.
4. Reforçar els mecanismes de control del compliment de la legislació en matèria d'igualtat en les empreses i de lluita contra el frau laboral i l'economia submergida.
5. Desenvolupar l'Estratègia Espanyola de Seguretat i Salut en el Treball 2015-2020, posant l'accent principalment en totes les qüestions relacionades amb les malalties d'origen laboral.

Aquest 28 d'abril, Dia Internacional de la Salut i la Seguretat en el Treball, CCOO, UGT, USO, STEI, PSIB-PSOE, MÉS, PODEM i EUIB recordem junts les persones treballadores que van morir o van perdre la salut mentre es guanyaven la vida i ens comprometem a lluitar durant la resta de l'any per acabar amb la precarietat, la desigualtat i les injustes condicions de treball que es troben rere dels accidents i les malalties d'origen laboral.

UGT – CCOO – USO – STEI-Intersindical

PSIB PSOE – MES – PODEM - EUIB